

Rødts alternative statsbudsjett:

– En plan for en offensiv krisepolitikk

Foto: André Løyning.

Profittfri velferd:

– Høgre og Frp jobbar for interessene til dei kommersielle aktørane

Foto: Magne Hageseter.

Forfatter Yohan Shanmugaratnam:

– Integrering er en toveisprosess

Foto: Brian Cliff Olguin

LEDER:

“Stortingsvalget neste høst blir et retningsvalg. Men en ny regjering er ingen garanti for en ny kurs.” **SILJE KJOSBAKKEN, NESTLEDER I RØDT**

KOMMUNAL RAPPORT:

“Kommunen skal ikke leke butikk.”
MÍMIR KRISTJÁNSSON

Silje Kjosbakken
silje@roedt.no
2. nestleder i Rødt

Det er nå det begynner

LEDER

Et politisk partis styrke avgjøres av medlemmene og sympatisørenes innsats. Det er ekstra sant i Rødts tilfelle. Der de andre partiene får tunge økonomiske bidrag fra institusjoner som LO og NHO, må vi stole på egne krefter. Uten aktivister som deltar i debatten om arbeidsprogram, som bidrar med økonomisk støtte, som skriver leserbrev, står på stand og diskuterer med venner og kollegaer, er vi ingenting. Vår viktigste ressurs er folka våre.

Siden oppstarten i 2007 har Rødt vokst fra knappe 1700 medlemmer til å bli over 10 000. Denne veksten danner konturene av en folkebevegelse mot Forskjells-Norge. Det siste året har Rødt ligget over sperregrensa på gjennomsnittet av meningsmålingene. Det er et tydelig signal om at Rødts handlekraft har gitt mersmak hos mange flere enn de 70 000 som stemte på oss ved forrige Stortingsvalg.

Rødt er et annerledes parti. På våre valglistene finner du vanlige arbeidsfolk, ikke virkelighetsfjerne karrierpolitikere. Politikken vår blir til i tett dialog med grasrota i fagbevegelsen, miljøbevegelsen, kvinnebevegelsen og andre sosiale bevegelser. Vi er ofte alene om å stille de kritiske spørsmålene, og vår lojalitet ligger hos folk, ikke hos politikerkollegiet på Løvebakken. Ikke minst tør vi å handle der de andre partiene kvier seg. Dét blir lagt merke til.

Med én representant på Stortinget har vi bidratt til å trekke norsk politikk til venstre og oppnådd viktige gjennomslag i saker som regulering av bemanningsbransjen, bekjempelse av seksuell trakassering, samt veteranenes ankerett i erstatningssaker. Ikke minst var Rødts press viktig for å gi krisepakken i forbindelse med korona i våres en mer sosial profil. Bak disse seirene ligger et dugnadsarbeid som vil tilta i styrke hvis vi gjør det rekordvalget målingene viser at er mulig.

Stortingsvalget neste høst blir et retningsvalg. Men en ny regjering er ingen garanti for en ny kurs. Vi skal ikke glemme at de økonomiske forskjellene økte under den rødgrønne regjeringa også, ikke bare under de siste åras borgerlige regjeringer. For å få til en rettferdig miljøpolitikk, et skatteregime der de rikeste må bidra mer eller en ny linje i utenrikspolitikken er det avgjørende med et større og sterkere Rødt. Skal vi få til det, trenger vi din hjelp. Det er nå det begynner!

Rødt Nytt

Redaktør:
Brage Aronsen
brage@roedt.no

E-post:
roedt@roedt.no

Telefon: 22 98 90 50
Konto: 7874 05 56478

ISSN: 1504-7660 (avis)
1504-7679 (pdf)
Trykkeri: Nr1Trykk

Utgiver: Rødt
Dronningens gate 22
0154 Oslo

Pressekonferanse: Rødts budsjettlanisering i november var preget av digitale løsninger og strenge smittevernstiltak. Foto: Peter Mydske

STATSBUDSJETTET

Brage Aronsen brage@roedt.no

– Rødts alternative statsbudsjett er en plan for en langt mer offensiv krisepolitikk, som samtidig får forskjellene ned, sier nestleder i Rødt, Marie Sneve Martinussen.

Marie Sneve Martinussen er samfunnsøkonom og nestleder i Rødt. Hun har for tredje gang ledet arbeidet med Rødts alternative statsbudsjett. Denne gangen har koronakrisa og usikkerheten i arbeidsmarkedet vært en av de største utfordringene i Rødts forslag til hvordan pengesekken skal fordeles.

– På mange måter består dette budsjettforslaget av en serie krisepakker. Bak horisonten truer en ny bølge av massearbeidsløshet, men regjeringa viser seg gang på gang ute av stand til å møte krisa med tiltak som monner. En hovedprioritet for oss har vært å sørge for inntektssikring for arbeidsløse og permitterte, sier Sneve Martinussen.

– For det første vil vi gi flere arbeidsledige rett til dagpenger, og innføre det såkalte «koronatillegget» i dagpengene til alle arbeidsledige som en permanent økning. For det andre vil vi sikre at ingen faller ut av dagpengeordningen eller mister arbeidsavklaringspenger. Og for det tredje vil vi øke pensjonen for alle ved å fryse levealdersjusteringa og motvirke den underreguleringa som har gjort at pensjonistene har tapt kjøpekraft flere år på rad.

Kutter i regningsbunken

Rødt foreslår konkret økte utgifter på 44 milliarder kroner – og økte inntekter på 30 milliarder. De 14,5 milliardene i økt oljepengebruk finansierer nødvendige krisetiltak for å møte

koronakrisa. Resten av budsjettet går i balanse og er prioriteringer som er valgt uavhengig av korona.

Dere vil øke skattene med hele 30 milliarder. Blir ikke det en stor byrde for mange som allerede sliter med en pressa økonomi?

– Tvert imot, dette er et budsjett som gjør familieøkonomien bedre for folk flest. Vi kutter egenandelen på helsetjenester, faser inn gratis barnehage og tannhelse, vi øker barnetrygden og sosialstøtten. Vi får råd til det fordi vi foreslår at de rike bidrar mer. Ingen som tjener under 600 000 kroner får økt inntektsskatt med Rødts politikk.

– Det er den rikeste 1 % i Norge som ville betalt betydelig mer skatt om vi fikk bestemme. Det er folk som tjener over 2 millioner kroner i året, en gruppe som har stukket av fra resten for lenge siden og som har fått skattegaver av Erna Solberg i syv år.

– Adolfsen-brødrene, som har blitt søkkrike på offentlig finansierte barnehager, eldreomsorg og asylmottak, har sagt at de frykter at Rødt blir større. Det har de all grunn til. Milliardærene vil merke Rødts politikk.

– Vi foreslår økte fradrag som senker skatten for fagorganiserte, pendlere, enslige forsørgere, fiskere og bønder. Og så øker vi skatten på høye inntekter, aksjeutbytte, store formuer, luksusarv og selskapsoverskudd.

Et budsjett som kutter utslipp

Det er ikke bare de økonomiske forskjellene som skal ned med Rødt alternative budsjett, det skal også klimagassutslippene. Sneve Martinussen mener budsjettet staker ut en kurs for en ambisiøs og rettferdig miljøpolitikk.

– Mange opplever at miljøpolitikken er lagd for de som har god råd og bor i byene, når det vi trenger er rettferdig klimahandling som får ned

om får ene

/Stortinget.

både utslippene og ulikheten, og tar vare på norsk natur.

Hva betyr det helt konkret?

– Konkret betyr dette blant annet å prioritere jernbane framfor motorvei, trygge veier framfor større veier og naturmangfold framfor profitt. Vi foreslår å redusere prisene på alle kollektivbilletter, tog, buss, båt og bane, med 20 % neste år. Og så foreslår vi 1 milliard til energieffektivisering og utbygging av ladeinfrastruktur, 1,2 milliarder til miljøtiltak i industrien og mer til skogvern. Ikke minst fjerner vi moms på norskprodusert frukt og grønt og på reparasjoner. Dette er miljøpolitikk vi vet vil fungere, men som ikke sender regninga til folk flest gjennom økte avgifter.

Mulig å velge en annen politikk

– De siste tiårene har forskjellene økt gjennom skiftende regjeringer. De har sluppet løs kommersielle profitører i velferden og antallet milliardærer setter stadig nye rekorder. Det er nesten så man skulle tro det ikke er mulig å velge en annen politikk – bare andre politikere.

– Skattekuttene siden årtusenskiftet, som først og fremst har kommet de rikeste til gode, gjør at vi i dag har nesten 60 milliarder mindre årlig til spleiselaget. Dette er vår tids store skattebyrde. Det trengs et krafttak for å snu en utvikling hvor velferden uthules og vanlige folks problemer overses. Vi må bygge et samfunn som fungerer for alle.

– Vårt budsjett viser at en annen retning både er mulig og nødvendig. Det er et radikalt og realistisk budsjett, med offensive velferdsreformer og rettfærdig miljøpolitikk for folk flest. Dette er en gjennomførbar plan for hvordan vi på ett år kan få snudd forskjellutviklinga og gjøre en positiv forskjell i hverdagen for folk flest, avslutter Sneve Martinussen.

Hva kan Rødts budsjett bety for folk?

FAMILIEN MED TO VOKSNE OG TO BARN:

For en familie hvor begge voksne har inntekt mellom 400.000–600.000 kr. En reiser til jobb med tog og en med bil. To barn (5 år og 10 år). En av de voksne har høye helseutgifter.

- Redusert inntektsskatt for to personer = 1 400 kr
- Redusert egenandelstak på helsetjenester = 723 kr
- Barn 10 år: økt barnetrygd fra 1.9 = 1 200 kr
- Barn 5 år: redusert makspris fra 1.1 og gratis barnehage for femåringer fra 1.8 = 16 720 kr
- (For barnehagebarn under 5 år vil redusert makspris hele året utgjøre 1 045 kr)
- Utgifter til drivstoff (gjennomsnitt) = ÷ 430 kr
- 20 % billigere kollektivtransport (årskort) = 2 730 kr
- Klimarabatt for to personer og barnetillegg = 2 600 kr
- Billigere strøm = 112 kr

Voksen 1: 2 059 Voksen 2: 4 486 Barn 1: 1 500 Barn 2: 17 020 (inkl. gratis barnehage fra 1.8)

Totalt 25 065 kr mer å rutte med for familien. For de voksne vil i tillegg 40 % av tannlegeutgifter over 2000 kr refunderes.

MINSTEPENSJONISTEN:

For en enslig minstepensjonist med pensjon på 2G (200.000):

- Økt minstepensjon: 2 500 kr
- Ikke levealderjusterte minstepensjon: 1 240 kr
- Redusere underregulering av pensjon: 700 kr
- Klimarabatt: 1400 kr
- Lavere strømregning: 112 kr
- 20 % billigere kollektivtransport (honnørårskort): 770 kr

Totalt 6 722 kr mer å rutte med for minstepensjonisten. I tillegg refunderes 40 % av tannlegeutgifter over 2000 kr.

EN ARBEIDSLEDIG:

For en som har vært arbeidsledig fra 1. juli 2020 til 1. juli 2021, med tidligere inntekt på 300 000 kr:

- Ferietillegg på dagpenger for 2020 = 11 400 kroner
- Økt kompensasjonsgrad på dagpenger i 2021 = 13 200 kroner

Totalt 24 600 kroner mer å rutte med for den arbeidsledige. I tillegg refunderes 40 % av tannlegeutgifter over 2000 kr.

[Les hele budsjettet på rødt.no/budsjett2021](https://rødt.no/budsjett2021)

OSLO:

Raser mot pengebruken i Oslo-skolen

Rødt reagerer skarpt etter Dagbladets avsløringer om lederlønnsfesten blant direktørene og millionutgifter til konsulenter i Oslo-skolen.

– Jeg er sjokkert over at et rødgrønt byråd ikke selv ser hvor dumt dette er og tar politiske grep. Rødts budskap og invitasjon til de alle de andre partiene er enkelt: Vi må stoppe dette nå, sier Eivor Evenrud til Dagbladet.

ROGALAND:

Advarer mot snikflytting av Equinor

Mímir Kristjánsson mener Equinor må tenke bredere i styresammensetningen enn bare å se til de som omgås i de samme miljøene i Oslo.

– Jeg nekter å tro på at det ikke finnes folk med oljekompetanse på Vestlandet. Det jeg er redd for er at det foregår en snikflytting av Nordens største selskap bort fra Stavanger til Oslo. Vi har sett flere tegn på dette, og styret, som legger føringene for selskapet, er konsentrert rundt noen postnummer «bak slottet» og ikke på Vestlandet, sier han til Stavanger Aftenblad.

INNLANDET:

Oppdaget «glipp» på 33,1 millioner

Da Gjøvik kommune skulle vedta utbyggingsavtale med en privat utbygger oppdaget Finn Olav Rolijordet i siste liten at dette kom til å koste kommunen svært dyrt.

– I den situasjonen kommunen er i nå, er det en fordel å lese avtaler nøye. Noe av kostnadene som kommunen får er dokumentert, mens andre er bare skissert. Dette er en privat utbygging som kommunen ikke kommer godt ut av. Dette blir dyrt, sier Rolijordet til Oppland Arbeiderblad.

VIKEN:

Snudde flertallet i byggesak

En utbygger som ville bygge leiligheter i Drammen, og ville bygge vegg i vegg med nabobyggene, var sikret flertall for sin dispensasjonssøknad. Det var helt til Rødts Jørgen Harboe Wilhelmsen snudde flertallet med en rekke kritiske bemerkninger.

– Jeg vet ikke hvor rådmannen mener det er lekearealer i nærheten. Ja, det finnes en skatepark i området under motorveibrua, men det kan knapt kalles en lekeplass, sa Wilhelmsen ifølge Drammens Tidende. Saken endte med at et enstemmig teknisk hovedutvalg avviste dispensasjonssøknaden.

KOMMUNAL RAPPORT

Mímir Kristjánsson er forfatter, samfunnsdebattant og bystyreprerentant for Rødt i Stavanger.

Når kommunen leker butikk

I en artikkel i den nye boka *Markedsmennesker* skriver Ola Innset og Linn Herning at det finnes mer enn én måte å privatisere på. Offentlig sektor er blitt kolonisert av styringsprinsipper fra privat sektor. Resultatet er et «Frankensteins monster», en dårlig blanding av offentlig byråkrati og markedets hensynsløshet.

Også i Kommune-Norge har det foregått en markedsretting av offentlige virksomheter. I Stavanger, der vi overtok makta etter 24 år med blått styre, har Høyre bygget opp et villniss av aksjeselskap, interkommunale selskap og kommunale foretak. Makt og myndighet er flyttet ut av kommunehuset, og til institusjoner som drives nærmest som om de var privat butikk.

Noe av det viktigste det nye flertallet gjør er å ta makta tilbake til kommunen. Selv har jeg ledet prosessen med å redusere antallet kommunale foretak i Stavanger.

”

Et kommunalt foretak er en del av kommunen som likevel ikke er en del av kommunen.

Et kommunalt foretak er en del av kommunen som likevel ikke er en del av kommunen. Foretakene har egne regnskap, egne styrever og drives med henblikk på egne mål og egen bunnlinje. Denne merkelige styringsformen vanskeliggjør helhetlig styring, legger opp til utstrakt bruk av bestiller/utfører-modell og medfører unødvendige utgifter til administrasjon.

Det kommunale foretaket Stavanger Bygghrift (reinhold, vaktmestertjenester, kantine, med mer) mottar årlig tusenvis av bestillinger fra kommunen. Egentlig er dette kommunen som bestiller tjenester av seg selv, men fordi vi har foretaksmodellen må vi leke at det er to ulike virksomheter som kjøper og selger tjenester seg imellom. Det er en logikk du må være Høyre-mann for å forstå.

Fagforbundet har advart mot foretaksmodellen, som de mener er et steg på veien mot privatisering. Derfor går flertallet i Stavanger inn for å legge ned fire av de seks kommunale foretakene. Å kutte i kommunale foretak er kanskje ikke den mest sexy reformen å selge inn til velgerne. Men det er strukturreformer av denne typen vi trenger dersom vi skal snu 40 tiår med høyredreining. Kommunen skal ikke leke butikk.

Kampen om dagpengene: – Vi må bekjempe arbeidsledighet, ikke de arbeidsledige

Tøffe tider: Koronakrisa gjør det vanskelig for mange å få endene til å møtes. Foto: YAY Micro.

KRISEPOLITIKK

Brage Arosen brage@roedt.no

Ikke siden krigen har det vært så høy arbeidsledighet som da koronakrisa for alvor traff landet i mars. Etter at Oslo stengte ned på nytt i november stiger ledighetstallene igjen. Det har satt spørsmålet om inntektssikring øverst på dagsordenen.

– Flere hundre tusen har vært uten jobb i 2020, og nå stiger arbeidsledigheten igjen. I en slik dramatisk situasjon velger regjeringa å svekke sikkerhetsnettet og sende regninga til arbeidsfolk. De gir skattegaver til aksjeeierne, og kutter i ordningene for arbeidsledige, sier Rødt-leder Bjørnar Moxnes.

Underoverskrift

1. november begynte de som var arbeidsledige før koronakrisa å falle ut av dagpengeordninga. Rødt ønsker å forlenge perioden en kan motta dagpenger så lenge krisa varer.

– Tusenvis av langtidsledige ut av dagpengeordninga og må klare seg med sosialhjelp når regjeringa fjerner muligheten til forlengelse for de som går ut makstida på dagpenger. Det er en politikk som vil forsterke virkningene av krisa, heller enn å bekjempe dem.

– Koronakrisa har vist oss at ordningene for inntektssikring var for dårlige allerede før krisa inntraff. Rødt vil ha et sterkere sikkerhetsnett for alle. Vi må forlenge og forsterke ordningene som sikrer inntekt for arbeidsledige, de med løsere tilknytning til arbeidslivet, som de på deltid, frilansere, selvstendige næringsdrivende og kulturarbeidere, og de på arbeidsavklaringspenger.

– Folk kommer ikke lettere i jobb av å bli fattigere. Vi må bekjempe arbeidsledigheten, ikke de arbeidsledige. Vi må bruke statens økonomiske muskler på å skape nye arbeidsplasser samfunnet har behov for, både i industrien og i velferden. Men akkurat nå står kampen om å sikre at alle har en tilstrekkelig inntekt å leve av.

Vil gjøre koronatillegg permanent

I Rødts alternative statsbudsjett foreslår partiet en egen krisepakke for inntektssikring på til sammen 7,4 milliarder. Et av hovedforslagene i pakka er

Rødt-leder: Bjørnar Moxnes. Foto: Håkon Mosvold Larsen/NTB.

at «koronatillegget» i dagpengene blir permanent.

– Særlig de lavtlønte som nå lever på dagpenger sliter med å betale regningene sine. Men en arbeidsledig er en arbeidsledig, det bør ikke bli et A- og B-lag her. Derfor går vi inn for at alle ledige skal få 80 prosent av det de har tjent opp til 300.000 kroner, i dagpenger, også etter at krisa er over, sier Moxnes.

– Vi vil også gjøre endringa i inngangskriteriet for å få dagpenger permanent. Det betyr altså å senke inntektskravet fra 150.000 kroner til 75.000 kroner.

– Ikke minst må vi gjøre det lettere for de som er rammet av delvis permittering å jobbe mest mulig uten å miste retten til dagpenger. Derfor går vi inn for å øke denne grensa fra 50 til 80 prosent.

Avgjørende å reversere kutt i feriepenger

I 2015 fjernet det borgerlige stortingsflertallet retten til feriepenger for dagpengemottakere. Koronakrisa gjør det nødvendig å reversere kuttet, mener Moxnes. Han vil ikke gi opp kravet, til tross for at de borgerlige flere ganger har stemt det ned i Stortinget.

– Det er skandaløst at regjeringa legger opp til at alle som er eller har vært arbeidsledige i 2020 straffes med bortfall av inntekt også i 2021, når feriepenger ikke kommer. Det som berget mange familier gjennom den vanskelige sommeren, var feriepengerne fra i fjor. Men hva skal de ledige gjøre neste sommer? Da vil mange av dem ikke få feriepenger i det hele tatt.

– Vi kommer til å fortsette å kjempe med nebb og klør for at dette dypt usosiale kuttet blir reversert, sier Moxnes.

Melkeku eller fellesgode? Rødt vil ha profittmotivet ut av barnehagene. Foto: Pixabay.

VELFERD

Vegard T. Foseide vegard.t.foseide@gmail.com

Kan vi endelig få kasta ut dei mange velferdsprofitørane som sit med sugerør i statskassa? Raudt kjem no med ei rekke forslag på Stortinget som siktar på nettopp dette.

– Vi jobbar jo for å til det, seier Seher Aydar, vararepresentant til Stortinget og rådgjevar for Raudt.

– No fremmar vi åtte ulike forslag som har som hovudmål at pengar til velferd skal gå til velferd. Vi er klare på at det skal vere gode velferdstenester og gode arbeidsvilkår for dei som jobbar, framfor at skattepengane skal gå i lommene til private eigarar, seier Aydar.

Det er mellom anna stilt forslag om å hindre profittuttak i skulen, hindre tomtelureri i barnehagar og at utvikling av barnevernet må vere basert på barnets beste, ikkje på marknadstenking.

– Kommunane har ansvar for mange av våre sentrale velferdstenester. Vi vil ha meir lokaldemokrati framfor kommersiell forkjørsrett. Velferdstenestene er finansiert av det offentlege, og må ligge under demokratisk kontroll. Vi vil også at velferdsprofitørar som bryt lover og reglar skal straffast hardare enn dei blir i dag, seier stortingsvaraen.

Ny regjering må tyde faktisk ny politikk

Er det mogleg å få gjennomslag for nokre av forslaga? Raudt har jo påverka dei andre partia på Stortinget fleire gonger, men skjer det på dette kontroversielle feltet?

– Stortingsflertallet har bedt regjeringa om å skilje mellom kommersielle og idelle aktørar i barnehagene. Vi vil at kommunar skal kunne la ideelle drive barnehagar, men ikkje kommersielle aktørar. Det er forskjell mellom dei som har profittmotiv og dei som ikkje har det. Mens regjeringa utsett å følgje opp stortingsvedtaket, og ny barnehagelov, tar dei kommersielle store summer ut av barnehagene, seier Aydar.

Ei blå regjering med eit mørkeblått støtteparti er likevel formidable motstandarar. Stortingsrådgjevaren er opptatt av at Raudt også jobbar langsiktig for å endre politikken i rett retning.

– Regjeringspartia og FrP jobbar for interessene til dei kommersielle aktørane, og prøver å tvinge gjennom prosessar til fordel for desse. Og dei har jo fleirtal saman. Men folkefleirtallet vil ha profittfri velferd, og fagrørsla er ein viktig kraft for å styre velferden. Vi jobbar langsiktig for å flytte debatten i retning profittfri velferd, og utfordrar alle dei raudgrøne partia til å markere seg for den politikken dei står for. Slik sikrar vi at ei ny regjering tyder faktisk ny politikk, avsluttar Aydar.

Forslag for profittfri velferd

Her er hovudpunkta i forslaga Raudt reiser for profittfri velferd

UNDERSØKING AV PENGESTRAUMANE:

I desember 2017 vedtok Stortinget å nedsette eit offentleg utval som skal kartlegge pengestraumar i offentleg finansierte velferdstenester. Men regjeringa har bedt utvalet konsentrere seg om korleis bruken av private aktørar kan gjerast meir effektivt. Raudt vil at Stortingets opphavlege vedtak vert følgt opp, og foreslår også at Riksrevisjonen undersøker arbeidet til velferdstenestutvalet og regjeringas innblanding i saka.

BARNEHAGE:

Samfunnet treng barnehagar med god bemanning og fokus på barnas beste, ikkje ein barnehagesektor der eigarar kan gjere seg rike på fellesskapets midlar som er løyvd til barnehage. Raudt vil ha ein gjennomgang av kommersielle barnehagars utgifter til husleige og kommersielle selskaps profitt på offentleg finansierte barnehagar gjennom eigeidoms kjøp og sal. Vi vil sikre at barnehageeigedom som vert bygd på billige eller gratis kommunale tomter eller med offentlege kapitaltilskot, ikkje selges ut med profitt til kommersielle aktørar. Raudt går inn for at ein heilskapleg barnehagelov følger opp Stortingets tidlegare vedtak og sikrar at all statsstøtte og foreldrebetaling til barnehager kjem barna til gode.

SKOLE:

Private skolar eller høgskolar som mottar stats-tilskot, har ikkje lov til å hente ut privat fortjeneste. Trass i dette har det vorte avdekkja fleire tilfelle av private skolar som har henta ut midlar som ikkje har kome elevane til gode. Raudt vil sikre ein profittfri skole, og undersøke nye organisasjonsformar som legg til rett for ideell verksemd framfor kommersielle selskap og samtidig sikrer innsyn i skolens pengebruk. Vi vil også gi kommunar og fylkeskommunar myndigheit over skolestrukturen, slik at dei kan seie nei til nye kommersielle privatskolar, redusere elevplassar på private skolar og organisere det helskaplege skoletilbodet.

BARNEVERN:

Det er fellesskapets ansvar å beskytte utsette barn og sørge for at alle barn får vekse opp i trygge omgivelser og får hjelp i tråd med sine behov. Utviklinga av barnevernet må vere basert på barnas beste, ikkje på økonomiske motiv. Vi kan ikkje overlata omsorga for dei mest sårbare barna og ungdommane til profittsøkande selskap. Raudt vil ha ein forpliktande opptrappingsplan for avvikling av anbodssystemet i barnevernet, som sikrar at dagens kontraktar med kommersielle selskap ikkje vert fornya når dei går ut, og at enkeltkjøp skal verte avslutta. Opptrappingsplanen skal sikre at eigarskap og drift i barnevernet er offentleg eller i langsiktige samarbeid med ideelle aktørar.

Stortinget: Raudt vil be Stortinget ta stilling til en rekke forslag om profittfri velferd. Foto: Benjamin A. Ward/ Stortinget.

Vara til Stortinget: Seher Aydar. Foto: Ihne Pedersen.

Rødt Nyttts julegavetips for

MARKEDSMENNESKER

DREYER FORLAG, 2020

Stadig mer av livene våre blir kjøp og salg. Vi møter velferdsstaten oftere som brukere av offentlige tjenester enn som borgere i et demokratisk samfunn. Men vi er ikke født til å være markeds mennesker. Vi maksimerer ikke alltid nytte. Vi velger gjerne samarbeid framfor konkurranse. De fleste av oss kommer til et punkt hvor nok er nok, selv om markedslogikken ikke kjenner noe slikt nokpunkt. Denne antologien spør hva som egentlig skjer med oss når vi blir forsøkt gjenskapt i markedets bilde. Bidrag fra blant andre Oscar Dybedahl, Linn Herning, Sigurd Hverven, Ola Innset, Mimir Kristjánsson, Astrid Hauge Rambøl, Joanna Rządowska, Benedicte Sørum og Petter Slaatrem Titland.

Kjøp på
DREYERFORLAG.NO

BHASKAR SUNKARA: DET SOSIALISTISKE MANIFEST

MANIFEST, 2020

I boka *Det sosialistiske manifest* undersøker redaktøren av det amerikanske tidsskriftet Jacobin, Bhaskar Sunkara, sosialismens historie fra midten av 1800-tallet, og presenterer en visjon for dens framtid. Han viser hvordan sosialisme ikke bare er et økonomisk system, men et middel for å bekjempe all undertrykking, også sexisme og rasisme. Målet er ikke Sovjetplanleggingens ansiktsløse byråkrati, men å øke demokratiets innflytelse i hele samfunnet.

Kjøp på MANIFEST.NO

NANCY FRASER, TITHI BHATTACHARYA, CINZIA ARRUZZA:

FEMINISME FOR DE 99 PROSENTENE

BRØD OG ROSER, 2020

I *Feminisme for de 99 prosentene*. Et manifest tar forfatterne et oppgjør med både kapitalisme og liberalfeminisme. En feminisme for alle er ikke forenlig med en feminisme som først og fremst oppmuntrer kvinner til å knuse glasstaket og ta seg opp og frem, skriver forfatterne bak boka: Nancy Fraser, Tithi Bhattacharya og Cinzia Arruzza. Alle kan ikke bli næringslivsledere, derfor må vi fokusere på den kvinnelige arbeiderens økonomiske og sosiale utfordringer. Boka er den første utgivelsen på den nye, feministiske forlaget Brød og roser.

Kjøp på BRODOGROSER.NO

TERJE HALVORSEN: FORFULGT, FORDØMT OG FORTIET

VIGMOSTAD BJØRKE, 2020

Her får du for første gang hele historien om de modigste motstanderne av Hitler i Norge under krigen. De ble forfulgt av Gestapo og Stapo, fordømt som «uansvarlige» og fortiet etter krigen. Denne boka forteller om den kommunistiske motstanden på alle aktivitetsområder: sabotasje, militære grupper, illegale aviser, fluktorganisasjonen, etterretning og ikke minst kampen for å bygge opp enillegalt partiorganisasjon, som skulle være motoren i motstandsarbeidet. Boka er den første som gir en systematisk og bred framstilling av denne motstanden. Samtidig blir også de motstandspolitiske rivningene med den øvrige hjemmefronten og eksilmyndighetene gitt betydelig plass.

Kjøp på VIGMOSTADBJØRKE.NO

ANDERS

JOBB

NO COMPROMISE

I tegneserieromsonen Aksel sonen med svake rettigheter, platebutikk, gård, platebutikk, mye mer. Økonomisk normalt liv er en nye midlertidige eller små hybler, han såvidt kan seg et økonomisk han egentlig vil konflikten som m

Kjøp på
NOCOMPROMISE.NO

deg som liker harde pakker

DAG O. HESSEN: VERDEN PÅ VIPPEPUNKTET

RES PUBLICA, 2020

For 70 000 år siden fantes det en art, bestående av spredte bestander på noen hundre individer, som stort sett levde fredelig i et hjørne av Afrika. I dag teller arten 9 milliarder, og er i ferd med å forandre planeten fundamentalt. Arten det er snakk om er oss. Det vi gjør mot jorda registreres på en geologisk tidsskala, over hundretusenvis av år. Så omfattende er utslippene av klimagasser og reduksjonen av naturmangfoldet vi har stått for i løpet av et ørlite øyeblikk i klodens lange historie. Med utgangspunkt i forskning, ikke skremselspropaganda, viser Dag O. Hessen hvordan det står til med natur og klima - og hvor ille det kan gå. Boka er en kraftfull appell om at vi må gjøre mer - og at vi må gjøre det raskere.

Kjøp på
[RESPUBLICA.NO](https://respublica.no)

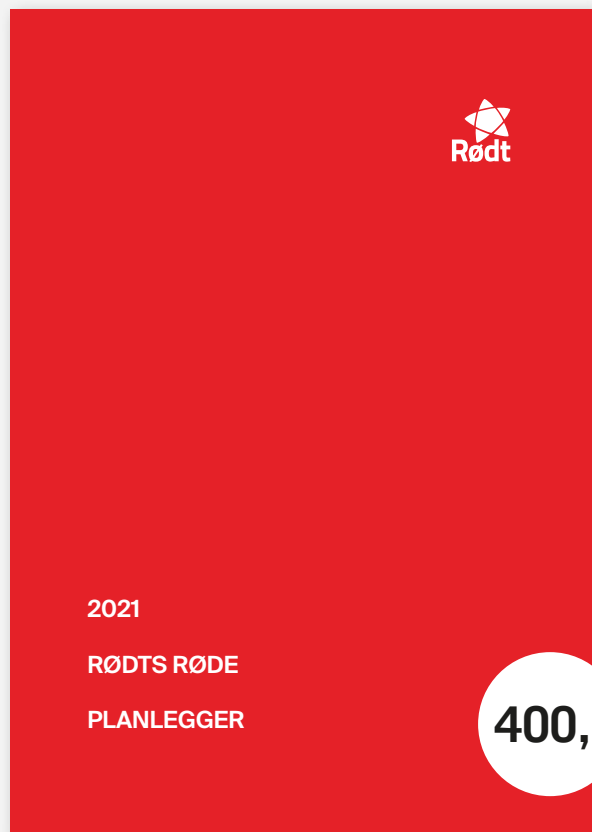

ANDERS N. KVAMMEN:

ENDOPRESS, 2020

Manen Jobb følger vi hovedper-
som jobber som midlertidig ansatt
tigheter på supermarked, kirke-
kk, spedisjon, data-helpdesk og
nomi og spillereglene for å leve et
et slit. Aksel må stadig finne seg
leiekontrakter til rom i kollektiv
lleiligheter med høy husleie som
klare. En evig kamp for å skaffe
nisk handlingsrom til å gjøre det
l, å bli kunstner — en klassisk
lange kan leve seg inn i.

[ENDOPRESS.COM](https://endopress.com)

RØDTS RØDE PLANLEGGER

RØDT, 2020

Rødts Røde Planlegger gjør det enkelt å holde styr på møter og avtaler! Denne lekre almanakken kommer i A5-størrelse og er innbundet i glanset kartong. Den trykkes opp i et eksklusivt opplag til de første 200 som bestiller og leveres før jul. Frist for å bestille er 30. november. Ikke noe dumt julegavetips? Vi har også like flotte, matchende notisbøker.

Kjøp på
[FELLESSKAPFUNGERER.NO/ALMANAKK](https://felleskafungerer.no/almanakk)

MARTE WULFF: RINGER I VANNET

FRANK VIGGO MUSIC, 2020

Siden hun ga ut «klimalåta» Verden er stor i 2018 har Marte Wulff gjort seg bemerket i det offentlige ordskiftet og fått mye oppmerksomhet for engasjementet. Hun har etablert begrepet «klimapop», og ble radiofavoritt med ørehengeren Morgensorgen. Sterke melodier og norske tekster presenteres i et vellydende og energisk elektropop-lydbilde som kombinerer akustiske instrumenter og strykere med beats og synther fra 80- og 90-tallet. Det låter både tidsriktig og fengende, og ikke minst: viktig.

Kjøp på
[TIGERNET.NO](https://tigernet.no)

Faglig leder i Rødt: Markus Hansen. Foto: Ihne Pedersen.

– Boikott Wizz Air

ARBEIDSLIV

Brage Aronsen brage@roedt.no

– Selskaper som har fagforeningsknusing som forretningsmodell har ingen plass i norsk arbeidsliv, sier faglig leder i Rødt, Markus Hansen, og oppfordrer til full boikott av ungarske Wizz Air.

I begynnelsen av oktober varslet det Ungarn-baserte lavprisflyselskapet Wizz Air at de ville etablere seg med innenriksruter i Norge. I november lanserte Wizz Air ytterligere to innenlandsruter, til Stavanger og Narvik/Harstad, noe som betyr at selskapet nå tilbyr totalt 12 norske innenlandsruter. Prisen for en enveistur er fra 99 kroner.

– Mange jubler nok for billigere billettpriser, men hvem er det som egentlig betaler prisen når billettene blir billigere enn å kjøre buss? spør Hansen retorisk.

– Mens flysektoren sliter på grunn av koronakrisa har Wizz Air ifølge European Transport Workers' Federation brukt pandemien som skalkeskjul for å kvitte seg med «brysomme» tillitsvalgte. Selskapet ser ut til å praktisere nulltoleranse for fagforeninger og får til og med Ryanair til å fremstå som best i klassen, sier Hansen.

I 2014 sparket Wizz Air en fagforeningsleder bare en måned etter at fagforeningen i selskapet ble dannet. Wizz Air mente også at resten av fagforeningsledelsen måtte suspenderes. «Deres involvering i en fagforening gjør dem til en trussel mot sikkerheten i lufta» hevdet selskapet den gang.

5. november gjennomførte Pilotforbundet demonstrasjoner på Gardermoen, Bodø lufthavn, Flesland, Sola og Værnes mot Wizz Airs oppstart i Norge.

– Wizz Air skryter åpenlyst av sin egen fagforeningsknusing. «Hvis vi får problemer med en fagforening, flytter vi bare» sier de. At denne strategien i det hele tatt er mulig er en konsekvens av EØS-avtalens frie etableringsrett. EØS-reglene gjør det også vanskelig å nekte Wizz Air å fly i Norge. Heldigvis har vi andre virkemidler å ta i bruk for å hindre sosial dumping i norsk luftrom.

– Selskaper som bevisst motarbeider fagorganisering har ingen plass i norsk arbeidsliv. Fram til selskapet aksepterer fagforeninger bør heller ingen fly med dem, lyder Hansens klare oppfordring.

I flere kommuner har Rødt allerede stilt forslag om at kommunens ansatte ikke skal bruke flyselskapet på tjenestereiser. Bergen kommune har, etter forslag fra Rødt, vedtatt boikott. I en uttalelse til Bergensavisen sier finansbyråd Erlend Horn til at det er grunnlag for å hevde at Wizz Airs forretningspraksis strider med ILOs kjernekonvensjoner om organisasjonsfrihet og retten til kollektive forhandlinger.

I Tromsø: Ubåten USS Seawolf i Tromsø i august 2020. Foto: U.S. Navy.

SIKKERHETSPOLITIKK

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

– Det er uansvarlig å etablere havn for atomdrevne ubåter nær en sivil by, sier Jens Ingvald Olsen fra Rødt Tromsø.

Olsen, som er kommunestyrerepresentant for Rødt, viser til at Tromsø Havn har inngått en muntlig avtale med USAs marine om anløp av atomdrevne ubåter. Saka var oppe for kommunestyret i oktober, der 32 mot 11 gikk inn for å ta imot ubåtene.

– Rødt stemte imot fordi det beredskaps- og sikkerhetsmessig er uansvarlig å etablere en logistikkhavn for atomreaktordrevne ubåter nær Nord-Norges største by med nærmere 80 000 innbyggere. Men også fordi dette er en viktig del av USAs militære offensiv i nordområdene. Vi som bor i nord er helt avhengige av et godt nabolikskap med Russland, noe det i hovedsak har vært i århundrer. USAs og Natos opptrapping i nord truer dette nabolikskapsforholdet.

Advarer mot militarisering

– Dersom dette gjennomføres betyr det en militarisering av Tromsø, og byen blir et militært mål. Dette øker sjølsagt risikoen for uhell, ulykker og militære hendelser som kan få katastrofal virkning for sivilbefolkninga, sier Olsen.

Samferdelsdepartementet tolker det som at den kommunale havna plikter å ta imot de atomdrevne ubåtene. Olsen viser imidlertid til at § 27 i havne- og farvannsloven åpner for å nekte anløp: «Plikten gjelder ikke dersom mottak av fartøyet kan innebære en risiko for miljøet eller for sikkerheten.»

– Fortsatt, fire år etter at Forsvaret først lanserte planene, har de ikke laget ROS-analyse som skal ligge til grunn for lokale beredskapsplaner, påpeker Olsen.

Han mener det kan skape mye uro at atomdrevne ubåter anløper havna.

– Det øker ikke akkurat bolysten, for å si det mildt. Mange er sjølsagt redde for konsekvensene dersom det kommer radioaktiv stråling ved uhell eller ulykker. Vi får heller ikke vite om de atomdrevne ubåtene også har atomvåpen ombord. I følge «Bratteli-doktrinen» fra 1975 aksepterer norske myndigheter at de ikke får inspisere om fartøyene har atomvåpen, sjøl om atomvåpen ikke er tillatt på norsk jord.

Må kreve inspeksjoner

Gitte Sætre, styreleder i Antikrigs-Initiativet (AKI), bor i nærområdet til Nato-basen Haakonvern utenfor Bergen. Hun synes ikke Norge bør avfinne seg med forsikringer:

– Myndighetene har aldri foretatt inspeksjon av allierte fartøy for å få bekreftet at reservasjonen mot atomvåpen respekteres. AKI er dypt bekymret

Kommunestyrerepresentant: Jens Ingvald Olsen. Foto: Lars Åke Andersen.

Styreleder i Antikrigs-Initiativet: Gitte Sætre. Foto: Raina Vlaskovska.

over den økende risikoen atomvåpen utsetter verdens befolkning for. Mange ganger har vi vært på randen av atomkatastrofe på grunn av spenninger, misforståelser, tekniske feil og ulykker.

– Det har vært en betydelig økning i antall anløp av allierte militære reaktordrevne fartøy til norske farvann. I dag mottar Norge 30-40 anløp i året av franske, britiske og amerikanske reaktordrevne ubåter. Jeg refererer her til Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet sin rapport 2018/10, ikke bare det vi som bor langs traseen kan se med det blotte øye.

– Når det gjelder sikkerheten, vil faren øke i takt med det økende antallet. I en rapport fra Statens strålevern sies det at «økningen i anløpene til Norge medfører en økt risiko for at Norge kan bli berørt av en større eller mindre hendelse i et reaktordrevet fartøy.»

– Ulykker skjer, mens jeg har bodd ved Haakonvern har jeg sett Rocknes og Helge Ingstad gå ned. Hvis det skjer igjen, med en atomdrevet ubåt, vil det ha store og langsiktige konsekvenser for alt liv i havet. Oppdretterne og fiskerne vil miste sitt eksistensgrunnlag, alle som bor her vil få livene sine snudd på hodet i generasjoner, advarer Sætre.

Forfatter: Yohan Shanmugaratnam. Foto: Brian Cliff Olguin/Manifest.

Aktuell bok: Vi puster fortsatt er i salg nå.

RASISME

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

– Integrering er en toveisprosess, sier Yohan Shanmugaratnam.

Utenriksjournalisten i Klassekampen debutterer som forfatter med sakprosboka *Vi puster fortsatt* på Manifest Forlag.

– Jeg skrev boka på tre måneder i sommer, innimellom jobb og ferie med unger. Det er ting jeg har tenkt på og skrevet om i avisa opp gjennom åra, da som bruddstykker og anekdoter. George Floyd og den nye bølgen i Black Lives Matter-bevegelsen ble foranledningen for at jeg skrev bok. Det ble en inngang til å samle tanker, erfaringer og opplevelser, og å rydde i dem for min egen del.

Resultatet er det han kaller en «tidskapsel», som tar for seg rasisme, tilhørighet og fellesskap gjennom oppvekst i Ås på åtti- og nittitallet, med far fra Sri Lanka og mor fra Japan. I lys av internasjonale strømninger vender Shanmugaratnam tilbake til hendelser han tidligere har sett bort fra, og betrakter dem på nytt:

«Det er en annen ting med historiene om den rasismen som er så hverdagslig at den til slutt blir som enda en enslig sokk i klesvasken. Nemlig at de som forteller, skynder seg å bemerke at det helt sikkert er noen som har opplevd noe mye mer dramatisk, som om deres egne liv egentlig ikke har så mye å si. Jeg har tenkt sånn selv, og derfor egentlig ikke snakket så høyt. Andre har sagt det samme. Det er alltid noen andre som har hatt det verre, som har fått styggere kommentarer og hardere slag. Derfor ventet vi heller på at noen av de andre skulle snakke. Vi holdt pusten.»

Black lives matter som oppvåkning

Forfatteren tror det er flere forklaringer på at mange toner ned egne møter med rasisme.

– Som barn handler det om at man vil passe inn, ikke bekrefte at man selv er utenfor. Det handler om hvordan barn forholder seg til utenforskap, uansett grunn. Slik sett er det rasjonelt.

– Når man blir eldre og fortsetter å gjøre det samme... ok, vi kan trekke en parallell til #MeToo-bevegelsen. Mange damer har nok tenkt at deres opplevelser er uviktige, ikke alvorlige nok. Det som skjedde med #MeToo, var at terskelen for å fortelle ble lavere. Det samme så vi med Black Lives Matter (BLM). Da velta det fram historier i et mye større omfang enn før, på ganske kort tid, og fra mange forskjellige folk, sier Shanmugaratnam.

Han ser BLM som en historisk oppvåkingsbølge, og advarer mot å lettvent avfeie det som «identitetspolitikk» – også fordi det er en

misoppfatning at identitetspolitikk er noe bare minoriteter driver med:

– Se på USA og oppslutninga om Trump. Det er en klassekonflikt som ligger til grunn der, et visst opprør mot elitene, men det er også hvit identitetspolitikk!

Rasisme bortforklares

Shanmugaratnam tror mange som blir utsatt for rasisme i Norge har internalisert kravene til en «velintegrert innvandrer», og derfor ikke grepet ordet for å peke på rasismen de opplever.

– En del innvandrere og barn av innvandrere, meg sjøl inkludert, har tolka det å være velintegrert som å se bort fra rasistiske episoder, eller forklare dem som unntak. Det handler om rollen vår, at ansvaret for integreringa langt på vei blir lagt ensidig på oss. Men integrering er jo en toveisprosess. Med boka ville jeg snu speilet mot storsamfunnet: hva gjør majoriteten for at integreringa skal skje?

– Jeg personlig er marxist, ateist og vil at folk skal ha en klasseanalyse og forenes på tvers av etniske og religiøse skillelinjer. Men så veit jeg jo også at verden ikke er sånn! Man kan ikke ønske det bort – verken religion eller at folk har ulike opplevelser på bakgrunn av kjønn. Det er ikke sånn at bare folk leser *Kapitalen*, så vil alt løse seg, smiler han.

Spor av kolonitida

I forlengelsen av BLM er også statuedebatten tema i boka til Shanmugaratnam.

– Symbolske kamper tvinger seg fram, konstaterer han og viser til en statue av den britiske imperialisten Cecil Rhodes, som inntil 2015 stod på universitetsområdet til University of Cape Town (UCT) i Sør-Afrika.

– Der startet bølgen om å la statuene falle. Skulle man sagt til de studentene at «vi setter opp en ekstra plakett ved statuen», liksom?

Shanmugaratnam peker på at man må ta høyde for konteksten. Rhodes på sokkel i Cape Town er noe annet enn Churchill på sokkel i Norge, hvor flertallet er mer opptatt av 2. verdenskrig enn av Churchills syn på Gandhi – og det skaper reaksjoner når noen stiller spørsmålsteget ved majoritetens bilde av historiske figurer.

– Vi ser det også i debatten om Linnébenken i Botanisk hage. Jeg blir mer overraska over reaksjonene når noen tar opp disse problemstillingene. Adjektivene sitter veldig løst, man griper fort til påstander om sensur og autoritær innskrenking av ytringsfriheten.

Geopolitiske mønstre

Forfatteren skriver i boka om hvordan taktiske

hensyn får ham til å frykte en avsporing, som når Churchill blir tema i den norske statuedebatten. Samtidig går han tilbake i tid og finner ut at faren ble født på Sri Lanka mens landet fortsatt var koloni.

– Det er ikke så lenge sida, en generasjon. Historien ser helt forskjellig ut avhengig av hvilken del av verden du ser den fra. Det heter jo at det personlige er politisk, sier han og siterer den indiske forfatteren Pankaj Mishra: «Det personlige er geopolitisk».

– Jeg synes det er en fin frase, som oppsummerer hvordan man kan gjenkjenne rasisme i internasjonal politikk. Irak-krigen, Libya-krigen: ville vi akseptert den argumentasjonen for å gå til krig hvis det var et land med hvite mennesker som var nærmere oss? Demoniseringa som skjer i alle kriger har ofte et element av rasisme når fienden er brun, svart, eller det er et muslimsk land.

Ikke mobb kameraten min

Når det gjelder oppveksten i Norge, påpeker Shanmugaratnam at det var en sammensatt opplevelse.

– Jeg skal ikke idyllisere det, og det var nok mye som var naivt og på grensa til nedlatende i måten vi ble møtt på. Men jeg merka også noe annet, et overordna prosjekt fra lærere og bibliotekarer og fotballtrenere.

– Du veit den buttonen med «Ikke mobb kameraten min»? Ingen liker mobbing, bortsett fra mobbere. Alle barn er lært opp til at man skal passe på vennene sine. Jeg har respekt for at folk som er yngre enn meg finner sitt eget språk og sine egne metoder for antirasisme, samtidig trenger vi ikke finne opp hjulet på nytt. Vi kan ta med det som funker.

Han trekker også fram Gro Harlem Brundtlands utsagn «Det er typisk norsk å være god».

– Det er mye teit med det, men det var også en selvsikkerhet på vegne av det flerkulturelle samfunnet, et overskudd og inkluderingsvilje.

Shanmugaratnam husker godt dama som arrangerte internasjonale kulturkvelder, origamibretting og 17. mai for alle på Ås bibliotek, og som han først seinere fikk vite var aktiv i Høyre.

– Det var en dugnadsfølelse som jeg ikke finner i like stor grad nå, og som er blitt erstatta av en mer arrogant og ekskluderende selvpoppfatning. Her må vi utfordre den anstendige høyresida på nasjonalt plan. Hvordan møter den høyresida som har makt folka fra ytre høyre? Vi må bli bedre på å konfrontere dem når det gjelder integrering, rasisme, islamhat. Dette foregår på deres banehalvdel.

Rekordnivå: Nordmenns misligholdte lån har økt med 7 milliarder siden i fjor sommer. Foto: Pixabay.

Ny rekord i misligholdte forbrukslån

Siden gjeldsregisteret ble innført i fjor sommer, har misligholdte lån økt med syv milliarder kroner. Det melder E24. Gjeldsregisteret gir bankene oversikt over forbruksgjelden vår. Slik skal de hindre nye lån til mennesker som allerede er i betalingsstrøbbel. Administrerende direktør Bjørn Grønnesby i Kreditorforeningen er en av flere som advarer mot en kommende bølge med gjeldsøfre og misligholdte lån framover.

– Mange har levd over evne i lang tid. Disse blir nå svartelistet og får store økonomiske problemer. Gjeldsrådgivere blir førstelinjen for å hjelpe disse, og jeg tror Nav kan vente seg en sterk økning i klienter som trenger hjelp, sier Grønnesby til E24. Avdelingsdirektør Jan Erik Grundtjernlien i NAV sier de har rustet seg for mer pågang.

– Vi har økt staben på Gjeldsrådgivning, samtidig som vi jobber med en ny digital veileder og åpning av nye direktelinjer.

– Hittil har vi ikke registrert noen sterk økning i pågangen, men fylkesmennene våre er beredt på at flere vil trenge gjeldshjelp, enten det skyldes corona-situasjonen eller følger av gjeldsregisteret, sier Grundtjernlien.

Brage Aronsen brage@roedt.no

Forbudt: Det internasjonale forbudet mot atomvåpen trer i kraft i januar. Foto: ICAN.

Nå er atomvåpen forbudt

24. oktober, på FNs 75-årsdag, ble Honduras det 50. landet som ratifiserte FN-traktaten om atomvåpen, opplyser Den internasjonale kampanjen for forbud mot atomvåpen (ICAN). Dermed trer forbudet mot atomvåpen i kraft fra januar. Norge vil imidlertid ikke støtte et slikt forbud.

– Det er oppsiktsvekkende at Norge aktivt motarbeider et internasjonalt forbud mot atomvåpen. At vi står sammen med de som mener det er greit å true med massedrap, sier Ivar Espås Vangen i Rødts internasjonale utvalg.

I 2015 vedtok FNs hovedforsamling tre resolusjoner mot atomvåpen med overveldende flertall. Norge støttet ingen av resolusjonene. Regjeringa begrunnet dette med at et forbud mot atomvåpen bryter med NATOs strategiske konsept.

– Solberg-regjeringa skyver NATO foran seg i atomvåpenspørsmålet, men NATO-medlemskap innebærer ingen forpliktelse til å støtte atomvåpen. Det er en myte at atomvåpen gjør verden tryggere. Veien til sikkerhet for verdens land og folk går gjennom gjensidig nedrusting, dialog og fredelig håndtering av tvister. FN-forbudet er et viktig steg i denne retningen.

Brage Aronsen brage@roedt.no

Bør bli i Norge: Fregatten KNM Thor Heyerdahl i Korsfjorden 2018. Foto: Cavernia/Wikimedia Commons.

– Sjøforsvaret har ingenting å gjøre i Midtøsten

Solberg-regjeringa vurderer å sende en norsk fregatt til Midtøsten. Sammen med amerikanske krigsskip vil det norske fartøyet delta i øvelser i omstridte havområder utenfor Iran.

I slutten av oktober bekreftet forsvarsminister Frank Bakke-Jensen (H) at Norge vurderer å delta i øvelsen Cooperative Deployment. Etter planen skal øvelsene foregå blant annet i Rødehavet, Omanbukta og Det indiske hav.

– Dette er feil bruk av knappe forsvarsressurser. Det er direkte i strid med norske sikkerhetsinteresser. Ved å sende soldater og fartøy til Midtøsten øker vi spenningen i området. Vi har ingenting der å gjøre, sier Rødt-leder Bjørnar Moxnes og minner om den spente situasjonen i Midtøsten.

– Det er uforståelig hvis Sjøforsvaret skal bidra til krigshissing ved Hormuzstredet. Dette er et svært betent område. USA og Iran startet nesten en krig der i fjor, sier Moxnes.

I januar forsikret Bakke-Jensen om at det ikke var aktuelt å sende fartøy til Midtøsten. Moxnes lurer på hva som har endret seg.

– Det virker som Erna Solbergs regjering

Rødt-leder: Bjørnar Moxnes. Foto: Håkon Mosvold Larsen/NTB.

gjør forberedelser til at Norge skal på nye utenlandsoppdrag i Midtøsten. Og det skjer nesten uten offentlig debatt. Dette er en av de viktigste grunnene til å stå på for at Rødt skal gjøre et rekordvalg neste år. Vi trenger en langt kraftigere utenrikspolitisk opposisjon på Stortinget.

– Rødts standpunkt er like klart som det er enkelt: norske marinefartøy skal forsvare Norges kyst. De skal ikke krige sammen med USA i tropiske farvann, sier Moxnes.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Vil hjelpe kvinner med å få utført trygge aborter

Etter at Polen forbød abort, tar Seher Aydar til orde for at Norge må la kvinner fra land der abort er kriminalisert få komme til Norge for å få hjelp til abort.

En dom i Polens grunnlovsdomstol i oktober har ført til et de facto forbud mot abort i landet. Det er kun tillatt med abort etter voldtekt og incest, eller når kvinnens liv står i fare. Aborter av disse grunnene utgjør i dag kun to prosent av abortene som gjennomføres i Polen. Innstrammingen har utløst voldsomme protester på gateplan.

– Kvinners abortrettigheter er under angrep i mange land. Nå kjemper kvinner i Polen mot høyreekstreme krefter, for retten til å bestemme over egen kropp og eget liv. Vi står sammen med dem i kampen for selvbestemmelse og helsesikkerhet, sier vara til Stortinget, Seher Aydar.

– Det bør også nevnes at Polen og det høyreekstreme regjeringspartiet PiS har fått skarp kritikk, blant annet fra EU, for politisk styring av rettsvesenet.

– I forslaget til nytt arbeidsprogram for Rødt har vi foreslått å støtte kvinners rett til abort og

Vara til Stortinget: Seher Aydar. Foto: Ihne Pedersen.

prevensjon over hele verden, og gi kvinner fra land der abort er kriminalisert rett til å ta abort i Norge.

– Utviklinga i Polen understreker behovet for solidaritet med organisasjoner som Women on Waves, som reiser rundt for å tilby abort på åpen sjø, og Women on Web som gir veiledning på nett slik at kvinner som ønsker abort får informasjon og hjelp til å skaffe piller, sier Aydar.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Nye tall: 7 av 10 nordmenn mener det er store forskjeller i Norge. Foto: Christopher Neumann Ruud.

7 av 10 mener det er store forskjeller i Norge

En undersøkelse Opinion har utført for LO viser at 7 av 10 mener det er store forskjeller i Norge. LO mener utviklinga skyldes regjeringas usosiale kuttpolitikk.

Undersøkelsen, som er utført blant et representativt utvalg av befolkningen, viser at et stort antall nordmenn er bekymret over økte forskjeller. Hele 7 av 10 svarer bekræftende på at det er store forskjeller i Norge. Bare 18 prosent svarer nei på dette spørsmålet. 10 prosent er verken enig eller uenig. Mens 2 prosent svarer «vet ikke». LO-leder Hans-Christian Gabrielsen er ikke overrasket over tallene.

– Høyre regjeringen setter rikingenes formuer framfor behovet til vanlige folk, sier LO-lederen til FriFagbevegelse.

– Dette skal LO gjøre alt vi kan for å bekjempe. Vi vet fra andre land hvor raskt forskjeller i inntekt, formue og innflytelse river ned tilliten til fellesskapet og de fellesfinansierte løsningene. Den økonomiske ulikheten øker i alle industrialiserte land dersom det ikke føres en aktiv politikk for mindre forskjeller mellom folk.

– Forskjellene øker hvert eneste år. Høyre regjeringen bidrar til å øke dem heller enn å

LO-leder: Hans-Christian Gabrielsen. Foto: Sissel M. Rasmussen/LO Aktuell.

bekjempe dem, sier Gabrielsen.

– I løpet av sju år har regjeringen gjennomført en lang rekke med usosiale kutt, som rammer de som sitter nederst ved bordet. Samtidig har de rikeste fått milliarder i skatteutt.

Undersøkelsen viser for øvrig store variasjoner blant velgerne. 39 prosent av Høyre-velgerne svarer at det er store forskjeller, mens 43 svarer at det ikke er store forskjeller. Til sammenlikning svarer hele 9 av 10 Rødt-velgere (92 %) ja på spørsmålet om det er store forskjeller mellom folk i Norge.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Vil ha fagbevegelsen på på pensum

Med inspirasjon fra den kulturelle skolesekken, komiker Harald Eia og eget ungdomsforbund vil Rødt bruke 20 millioner kroner på en «faglig skolesekk».

Hundretusener av nordmenn så komiker Harald Eias tårevåte hyllest til fagbevegelsen i TV-programmet *Sånn er Norge*. I etterkant har både Eia og LO-leder Hans-Christian Gabrielsen tatt til orde for å få fagbevegelsen på pensum i norsk skole. Nå får de drahjelp av Rødt, som foreslår 20 millioner til en faglig skolesekk i sitt alternative statsbudsjett.

– Alle fellesgodene vi nyter godt av har blitt til gjennom kamp, de har ikke kommet av seg selv. Hvis kunnskapen om hvordan velferdsstaten oppstod forsvinner, er det mye større sjanse for at den ødelegges, sier Rødt-nestleder Silje Kjosbakken.

Det var etter innspill fra Rød Ungdom at Rødt tok forslaget inn i sitt alternative statsbudsjett.

– LOs sommerpatrulje avdekker hvert eneste år at ungdom blir utnyttet på det groveste. Det skjer fordi de ikke kjenner sine egne rettigheter. På samme måte som seksualundervisning skal

Rødt-nestleder: Silje Kjosbakken. Foto: Ihne Pedersen.

ruste unge til å møte voksenlivet, trenger de også opplæring i arbeidslivets regler og hvorfor det er viktig å være fagorganisert.

– Selv om LO fortsatt er Norges største medlemsorganisasjon, er det synkende organisasjonsgrad i en del yrker. Det bør vi som samfunn gjøre alt vi kan for å motvirke. Det handler til syvende og sist om velferdsstatens overlevelse, sier Kjosbakken.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Sliter: Kulturlivet er i krise på grunn av nedstengninger. Foto: Kilyan Sockalingum/Unsplash.

Vil ha krisemilliard til kulturlivet

Rødt vil hjelpe kulturlivet over korona-kneika med en redningspakke på 965 millioner kroner. Det skriver Klassekampen.

– Jeg lurer på om kulturminister Abid Raja ønsker at landets kunstnere og kulturarbeidere skal gå på sosialen. For det er dette som blir resultatet hvis ikke kompensasjonsordningene forlenges til neste år, sier Rødt-leder Bjørnar Moxnes til avisa.

Rødt går i sitt alternative statsbudsjett inn for å forlenge to kompensasjonsordninger som har bidratt til å holde kulturlivet flytende etter at landets konsertscener, teatersaler, museer og kinoer måtte stenge i mars. Den ene ordningen gir kompensasjon til arrangører og underleverandører som har måttet avlyse arrangementer som følge av smitteverntiltakene mot korona. Den andre er rettet mot frilansere og selvstendig næringsdrivende, og omfatter flere tusen kunstnere og kulturarbeidere.

– Mange kulturarbeidere driver enkeltmannsforetak, ikke fordi de ønsker det, men fordi det er stor mangel på faste stillinger. At de nå blir stående uten inntekter etter nyttår, oppleves som en dobbel straff, sier Moxnes.

Brage Aronsen brage@roedt.no

Rekord: Rødt rigger for rekordvalg i 2021. Foto: Ihne Pedersen.

Rødt rigger for rekordvalg

Det ble ny rekord da Rødt markerte at det var 300 dager igjen til stortingsvalget med en innsamlingsaksjon 17. november. I løpet av én dag bidro 1383 givere med til sammen 441 053 kroner. Det er et gjennomsnitt på 318 kroner per bidrag.

– Vi er målløse. Målet for innsamlingen var 100 000, men det måtte raskt høynes da pengene strømmet inn fra morgenen av. Det er tydelig at det er mange som ønsker seg et sterkere Rødt etter valget. Slik støtte gjør at vi blir å regne med. 441 053 takk! sier partisekretær Benedikte Pryneid Hansen.

– En ny regjering gir ingen garanti for retningskifte. Forskjellene økte både under den rødgrønne regjeringa og de siste sju årene med høyrestyre. Et sterkt Rødt vil sørge for en ny kurs med fokus på at forskjellene skal ned, rettferdig miljøpolitikk og mindre logring for USA i utenrikspolitikken.

– Økonomisk er Rødt fortsatt lilleputt i partifeltet. Men vi har over 10 000 medlemmer, og fortsatt medlemsvekst. Nå rigger vi oss vi for rekordvalgkamp. Bare vent, Rødt blir å regne med i månedene som kommer! sier partisekretæren.

Brage Aronsen brage@roedt.no

ANNONSE:

Gi en julegave til Rødt Nytt

Bruk kontonummer 7874.05.56478

Hver utgave av Rødt Nytt deles ut på gater og torg over hele landet. Men å lage avis er dyrt. Derfor ber vi ydmykt alle mottakere om et lite bidrag, så vi kan fortsette å spre informasjon om kampen mot Forskjells-Norge. Dersom du ønske å støtte avisa kan du donere en valgfri sum til kontonr: 7874.05.56478. Intet bidrag er for stort, intet for lite!

RØDT.NO/RODT-NYTT

HVA SKJER?

26. november

RØDT HJEMMEFRA

rødt.no/hjemmefra

28. november

KLASSEKAMPENS DIGITALE JULEMESSE

kk-venner.no

7. desember

LOS ORGANISASJONS-KONFERANSE

lo.no

8. desember

SAMTALE: DRAPET PÅ BENJAMIN HERMANSEN

nb.no

16. - 17. januar

KVINNESAMLING I RØDT

rødt.no

4. - 7. mars 2021

RØDTS LANDSMØTE

rødt.no/landsmote-2021

Tips oss om aktuelle arrangementer!
Send en e-post til brage@roedt.no.

ANNONSE:

ET ABONNEMENT PÅ GNIST ER EN FIN JULEGAVE TIL DEG SELV

Du får politisk påfyll et helt år!

100 kr for et år

Send kodeord «gnist» + din e-postadresse til 2090

ANNONSE:

Siste nummer av Gnist! Tema: Klimakamp

Gnist-samtalen: Miljøpolitikken må være rettferdig // Rasisme, reindrift og ren energi // Miljø og økonomi: Refleksjoner rundt kapitalismens kriser // Hva er stoffskiftebrudd?

Få første år med Gnist for 100 kr

Tegn abonnement ved å Vippsse til #612425.

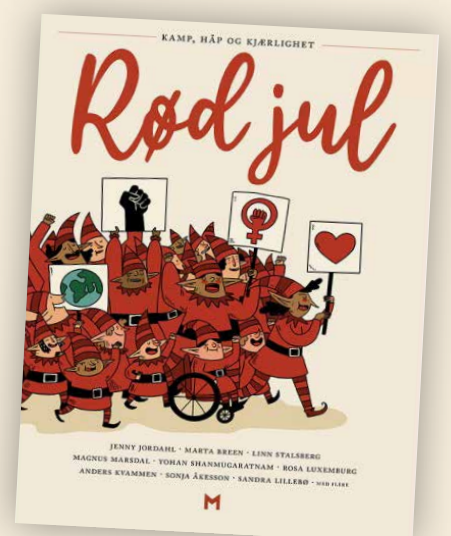
www.marxisme.no

ANNONSE:

Årets julehefte:

RØD JUL - KAMP, HÅP OG KJÆRLIGHET

Tegneserier, dikt, noveller, essays og bilder, til ettertanke, underholdning og inspirasjon. En god blanding av humor, alvor og samfunnskritikk, ispedd noen historiske perler.

Pris: 179,-

Bestill boka på manifest.no

Bli medlem i Rødt!

Send sms med «Rødt [navn] [din e-post] [din adresse]» til 2090 eller se rødt.no/innmelding

fb.me/roedt

@raudt

@stemroedt

Følg oss i sosiale medier for å oppdage mer om Rødt, få svar på det du lurte på og dele med vennene dine.

